

Κύριε Πρόεδρε του BGS, Κυρίες και Κύριοι

Είναι πάντα μεγάλη χαρά για μένα να συμμετέχω σε εκδήλωση του BGS, και θα ήθελα, ξεκινώντας, να συγχαρώ τον Σύνδεσμο για μια άλλη ενδιαφέρουσα και επίκαιρη πρωτοβουλία, και να ευχαριστήσω τον κύριο Ζώτο για την ευγενική πρόσκληση να μιλήσω σήμερα εδώ.

Όλοι ξέρουμε ότι τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα βίωσε τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση της μεταπολεμικής ιστορίας της. Το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν συρρικνώθηκε κατά 25 τοις εκατό περίπου. Το μέσο εισόδημα του κάθε νοικοκυριού συρρικνώθηκε κατά 30%, αν όχι περισσότερο. Η ανεργία στον ιδιωτικό τομέα αυξήθηκε ραγδαία.

Έγιναν περικοπές μισθών. Πολλαπλασιάστηκε η φορολογία.

Όλα αυτά, βεβαίως, αύξησαν κατακόρυφα την ανάγκη κοινωνικής προστασίας, και μάλιστα σε μια χρονική στιγμή που το Κράτος περιορίζεται, αδυνατώντας να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις και τις ανάγκες των πολιτών.

Και σε αυτές τις συνθήκες ήρθε να προστεθεί και η προσφυγική κρίση η οποία δημιουργεί ακόμα μεγαλύτερες απαιτήσεις από τις κρατικές δομές και μεγαλύτερη πίεση στις τοπικές κοινωνίες. Σε πολλές περιπτώσεις είναι, πράγματι, εντυπωσιακός ο αυθόρμητος τρόπος με τον οποίο αντέδρασαν **πολλοί** πολίτες.

Έχουμε, πλέον, ισχυρές ενδείξεις ότι εξαιτίας όλων αυτών οι Έλληνες βλέπουν πια, με άλλο μάτι, το ρόλο του εθελοντισμού και τη θέση του στον ελληνικό τρόπο ζωής.

Και, κατά την άποψή μου, αυτή είναι η σωστή προσέγγιση.

Όποια άποψη κι αν έχει κανείς για το ποιος ευθύνεται για το χρέος ή για τη βιωσιμότητά του μακροπρόθεσμα, στα επόμενα χρόνια δεν φαίνεται πιθανόν να ανακτήσει το ελληνικό Κράτος το μέγεθος και την δεσπόζουσα θέση που κατείχε – τουλάχιστον όχι σε όλους τους τομείς. Είναι βέβαιο ότι θα χρειαστεί να βρεθούν νέοι τρόποι κάλυψης των κοινωνικών αναγκών και απαιτήσεων, και νέες μορφές συλλογικής οργάνωσης, αλληλεγγύης και συμμετοχής.

Στη χώρα μου, τη Βρετανία, υπάρχει μια μακρά παράδοση που ενθαρρύνει και καλλιεργεί τον εθελοντισμό, όπου οι περισσότεροι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να έχουν ολοκληρωμένα, δραστήρια συμμετοχή, που τους προσφέρει ηθική και συναισθηματική ικανοποίηση.

Όπως ξέρετε, ο τομέας των φιλανθρωπικών οργανώσεων στη Βρετανία είναι τεράστιος.

Έχει 81 (ογδόντα ένα) δισεκατομμύρια ευρώ έσοδα το χρόνο.
Απαρτίζεται από 164,000 (εκατό εξήντα τέσσαρες χιλιάδες) οργανώσεις.

Το φάσμα των ενδιαφερόντων των Βρετανικών ΜηΚυΟ είναι εξίσου πολυποίκιλο: θέματα εκπαίδευσης, πρόληψη και ανακούφιση της φτώχειας, θρησκευτικά θέματα, τέχνη και πολιτισμός, ανάπτυξη κοινοτήτων, ανθρώπινα δικαιώματα, υγεία, κοινωνική στέγη, προστασία του περιβάλλοντος, αναπηρίες.

Παρά τις προκλήσεις χρηματοδότησης που αντιμετωπίζει, ο τομέας των ΜηΚυΟ στη Βρετανία παραμένει δυναμικός.

Ο τομέας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην **εθελοντική συμμετοχή** των ενεργών πολιτών. Και υπάρχουν πολλοί τρόποι να προσφέρει κανείς. Οι ΜηΚυΟ, λόγω χάρη, διοικούνται από Συμβούλια, τα μέλη των οποίων προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αμισθί. Στην Αγγλία και την Ουαλία, περίπου ένα εκατομμύριο συμπολίτες μου συμμετέχουν σε τέτοια Διοικητικά Συμβούλια.

Και βέβαια ένα μεγάλο μέρος **των δράσεων** των ΜηΚυΟ βασίζεται σε εθελοντές. Στην Αγγλία περισσότεροι από 19 εκατομμύρια άνθρωποι προσφέρουν εθελοντική εργασία τουλάχιστον μια φορά το χρόνο – τα δύο τρίτα από αυτούς προσφέρουν εθελοντική εργασία μια φορά τον μήνα.

Το 2011 και το 2012, όταν υπηρετούσα στο Βρετανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, ήμουν υπεύθυνος για ένα project, μια δράση, που σκοπός της ήταν, εν μέρει, η προώθηση του εθελοντισμού. Και θέλω να πω δυο λόγια για αυτή.

Κατά τον 18^ο (δέκατο όγδοο) αιώνα, πριν την εμφάνιση των σιδηροδρόμων, οι Πατριάρχες της βιομηχανίας στην Βρετανία, δημιούργησαν ένα δίκτυο εσωτερικών πλωτών οδών - καναλιών και ποταμών - για τη μεταφορά πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων σε όλη την Άγγλια.

Πριν από 60 περίπου χρόνια, όλα σχεδόν τα κανάλια αυτά, κρατικοποιήθηκαν. Η κρατικοποίηση αυτή δεν ήταν πετυχημένη. Στις αρχές του 21^{ου} (εικοστού πρώτου) αιώνα, ελάχιστοι ήταν

ευχαριστημένοι με τις επιδόσεις της British Waterways, της κρατικοποιημένης, πλέον, επιχείρησης. Αναζητήσαμε, λοιπόν, ένα νέο μοντέλο για την διαχείριση των εσωτερικών πλωτών οδών.

Όσο περισσότερο μελετούσαμε το ζήτημα, τόσο περισσότερο συνειδητοποιούσαμε ότι άνετα θα μπορούσε να αναλάβει τη διαχείριση αυτού του δικτύου, ένας μη κυβερνητικός φορέας. Άλλωστε, πέρα από την φιλοξενία των σκαφών αναψυχής, το δίκτυο πλωτών οδών της Αγγλίας προσέφερε δημόσια οφέλη:

- Οφέλη για το περιβάλλον – για τους ανθρώπους αλλά και την πανίδα των περιοχών
- Αντιπλημμυρικό έλεγχο και προστασία
- Οφέλη για τη διαφύλαξη της ιστορικής κληρονομιάς, και
- Εκπαιδευτικά οφέλη.

Επίσης είδαμε ότι, εάν η διαχείριση περνούσε σε μια ΜηΚυΟ, πάρα πολλοί άνθρωποι θα ήταν διατεθειμένοι να προσφέρουν το χρόνο τους ως εθελοντές:

- *. για να φροντίζουν τα παρόχθια μονοπάτια,
- *. να αναλάβουν τη λειτουργία των υδατοφρακτών,
- *. να προστατεύουν την πανίδα της περιοχής
- *. και να συμμετέχουν στην αποκατάσταση και τη συντήρηση των καναλιών.

Επίσης, καταλάβαμε ότι, εάν εξασφαλίζαμε το σωστό τύπο ΜηΚυΟ, θα μπορούσαμε να εμπλέξουμε τις τοπικές κοινωνίες πολύ πιο ενεργά στις αποφάσεις που αφορούσαν τα κανάλια της περιοχής τους.

Έτσι, αποφασίσαμε να προτείνουμε σε μια ομάδα ανθρώπων που είχαν δείξει ενδιαφέρον, να ιδρύσουν μια ΜηΚυΟ η οποία θα αναλάμβανε τη διαχείριση του δικτύου των πλωτών οδών.

Το 2012, λοιπόν, εμπιστευτήκαμε το δίκτυο αυτό σε μια καινούρια φιλανθρωπική οργάνωση, τον Φορέα Καναλιών και Ποταμών (Canal & River Trust).

Πρόκειται για ένα εγχείρημα που ήδη κρίνεται ιδιαιτέρως επιτυχημένο για διαφορετικούς λόγους.

Πρώτον, η ΜηΚυΟ διοικείται από τους πολίτες. Στο Συμβούλιο της οργάνωσης μετέχουν εκπρόσωποι όλων των πλευρών που ενδιαφέρονται για το δίκτυο πλωτών οδών. Σε τοπικό επίπεδο, έχουμε δημιουργήσει συνεργασίες που επιτρέπουν στους κατοίκους να μετέχουν ουσιαστικά στη λήψη των αποφάσεων που αφορούν τα κανάλια της περιοχής τους.

Δεύτερον, η ΜηΚυΟ κατάφερε να εμπνεύσει μεγάλο ενθουσιασμό στους πολίτες που θέλουν να προσφέρουν το χρόνο και τις γνώσεις τους αφιλοκερδώς, για την προστασία και τη συντήρηση των πλωτών οδών. Προπέρσι, οι συμπολίτες μου προσέφεραν, αφιλοκερδώς, 15,000 (δέκα πέντε χιλιάδες) ημέρες εθελοντικής εργασίας για τα κανάλια, συμπληρώνοντας τη δουλειά που κάνει το έμμισθο προσωπικό της οργάνωσης.

Με αυτή την εθελοντική δραστηριότητα, υπηρετούμε τα δημόσια αγαθά ενώ παράλληλα σφυρηλατούμε πραγματικούς δεσμούς στο πλαίσιο των τοπικών κοινωνιών, και διαμορφώνουμε ενεργούς πολίτες.

Αυτή είναι, κατά τη γνώμη και την εμπειρία μου η «κρυμμένη δύναμη του εθελοντισμού».

Κύριες και Κύριοι,

Για όποιον κλάδο ή δραστηριότητα μιλάμε, πιστεύω ακράδαντα ότι ο εθελοντισμός έχει σημαντικό ρόλο να παίξει **στις κοινωνίες μας**. Επικροτώ κάθε πρωτοβουλία που ενισχύει και επεκτείνει τον εθελοντισμό. Γι' αυτόν τον λόγο θα ήθελα να επαναλάβω τα συγχαρητήριά μου στους διοργανωτές αυτής της εκδήλωσης – τον Βασίλη Ζώτο ιδιαιτέρως – και να ευχηθώ σε όλους όσοι συμμετέχετε σε αυτή **την εκδήλωση και τον εθελοντισμό**: «καλή συζήτηση» «καλή επιτυχία».